

ÉÉN
STERK
SOCIAAL
DUURZAAM
LIMBURG

Frank Smeets

De nieuwe Vlaamse regering slinkt de provincies verder af: persoonsgebonden materies zijn niet langer een provinciale bevoegdheid. Deze beslissing treft rechtstreeks de beleidsdomeinen Welzijn, Sport en Domeinhof. Het beleidsdomein Wonen, dat vroeger in onze provincie vooral een sociale invulling kreeg, is beperkt tot de grondgebonden acties.

De nieuwe Vlaamse regering slinkt de provincies verder af: persoonsgebonden materies zijn niet langer een provinciale bevoegdheid. Deze beslissing treft rechtstreeks de beleidsdomeinen Welzijn, Sport en Dommelhof. Het beleidsdomein Wonen, dat vroeger in onze provincie vooral een sociale invulling kreeg, is beperkt tot de grondgebonden acties: ruimtelijke planning, woonbehoeften, specifieke woonvormen, ...

Het provinciefonds valt weg in 2015. Dit betekent dat we opnieuw moeten schrappen in het budget 2015, nadat vorig jaar al een groot deel van het provinciefonds wegviel. Die besparingen realiseren we in personeelskosten, werkingskosten en subsidies: we nemen geen nieuwe initiatieven meer. Het heeft immers weinig zin een nieuw beleid te ontwikkelen, waarvoor we over één of twee jaar niet meer bevoegd zijn.

De knowhow van het provinciebestuur in persoonsgebonden materies bewaren we zo goed mogelijk, zodat de inspanningen uit het verleden en de opgebouwde kennis niet zomaar verloren gaan. Sommige acties uit de persoonsgebonden bevoegdheden sluiten ook aan bij grondgebonden materies. Wanneer we de klemtoon in die zin verleggen, kunnen ze onder de bevoegdheid van de provincie blijven. Voor andere acties zullen we het komende jaar onderzoeken, onderhandelen, overeenkomen en overdragen wat goed is voor de Limburgers en Limburg. De persoonsgebonden aangelegenheden van de provincies komen in handen van de steden, gemeenten, of Vlaanderen.

Wat we niet kunnen overdragen, bouwen we af en vereffenen we. Dit om de maatschappelijke rol die de provincie Limburg jarenlang gevoerd heeft in deze beleidsdomeinen, op een ordentelijke manier af te sluiten.

BELEIDSDOMEIN: **Sport**

1. WE ZETTEN ONS IN VOOR HET G-SPORTCENTRUM DOMMELHOF.

Sociaal Limburg

De bevoegdheid Sport valt volledig weg bij de provinciebesturen. De focus lag al even enkel en alleen op G-sport. We actualiseerden de drie bestaande subsidiereglementen met betrekking tot de ondersteuning van G-sport initiatieven, de aankoop van G-sport materialen en de toegankelijkheid van sportaccommodaties. We zetten deze niet meer verder.

We waren ook al gestart met de uitbouw van Dommelhof als een G-sportcentrum. Vlaanderen wees ons eerder 202 500 euro toe voor de realisatie van een G-fitnesszaal, dit in het kader van de projectoproep bovenlokale infrastructuur. Dommelhof kan zich hierdoor in de toekomst nog beter profileren als kenniscentrum en coördinator van G-sport. We ontwikkelden speciale programma's voor hartpatiënten, mensen met overgewicht of chronische rugklachten, kankerpatiënten, slechtzienenden, diabetici, ... en creëerden zo een gevarieerd aanbod.

De samenwerking met ziekenhuizen en revalidatiecentra verloopt goed.

De werking en het aanbod zijn erg sterk. We hopen dan ook dat Vlaanderen deze werking overneemt en dat het multiplicatoreffect volop kan spelen. Daarom zetten we de resterende tijd alles in op het G-Sportcentrum Dommelhof.

2. WE BREIDEN HET MOUNTAINBIKEROUTENETWERK VERDER UIT.

Limburg heeft 1 200 km mountainbikeroutes. Naast de organisatie van het dagelijks onderhoud, de screening en de kwaliteitsverbetering werken we aan een uitbreiding en voltooiing van het bestaande netwerk. We plannen in het kader van het Euregionetwerk een uitbreiding met Visé, Bassenge en Maastricht. We leggen ook een link van Noord-Limburg (Lommel) naar Antwerpen (Dessel en Mol). We ontwikkelen het Nationaal Park Hoge Kempen en de Duinengordel. We investeren nog meer in de kwaliteit van het netwerk door de link te leggen met het nieuwe geplande MTB-centrum (Bikepark, trainingsparcours, downhill, ...) op Be-Mine Beringen. We brengen deze werking onder de koepel van – het onderhoud van – het Limburgse fietsroute-netwerk en paardenroutenetwerk. Het is een grondgebonden bevoegdheid.

BELEIDSDOMEIN: **Welzijn****1 WE WERKEN AAN DE KWALITEITS-
VERBETERING VAN DE SOCIALE KAART.****Sociaal Limburg**

De welzijns- en gezondheidssector evolueert continu. De 5 Vlaamse provincies en de Vlaamse Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (VGC) ontwikkelden in 2014 een nieuwe online sociale kaart om beter op deze evoluties in te spelen. Op www.desocialekaart.be vindt iedereen de contactgegevens, openingsuren en informatie over de werking en doelgroep van de welzijns- en gezondheidsorganisaties in Vlaanderen en Brussel. Ongeveer 5 000 van de ruim 30 000 fiches situeren zich in Limburg. Zowel hulpverleners als hulpzoekers consulteren veelvuldig deze informatie.

In 2015 werken we verder aan de kwaliteitsverbetering van de informatie en van de website. In overleg met Vlaanderen voegen we onder andere de contactgegevens van individuele zorg- en hulpverleners (bv. huisartsen, apothekers, ...) toe aan de nieuwe sociale kaart. Vlaanderen neemt het onderhoud van de sociale kaart over.

**2 WE BOUWEN “LIMBURG IN CIJFERS”
VERDER UIT.****Sociaal Limburg**

De databank “Limburg in cijfers” is sinds de start in 2013 uitgebouwd tot een uniek instrument voor beleidsplanners. Er is een verzameling van meer dan 15 000 indicatoren beschikbaar voor de domeinen: demografie, sociaaleconomische context, wonen, gezondheid, onderwijs, kinderopvang, bestaansonzekerheden, jeugd, gezinnen, minderheden, ouderen en personen met een handicap.

Op www.limburg.be/socialeplanning kan men alle indicatoren opzoeken in de databank “Limburg in cijfers”. En dat in een presentatievorm naar keuze: grafiek, tabel of kaartvorm, en geografisch niveau naar keuze. Dit generiek aanbod is bruikbaar voor iedere beleidsplanner. In 2015 blijven we de databank “Limburg in cijfers” actualiseren en verder uitbouwen met cijfers en toepassingen die vooral relevant zijn voor de grondgebonden taken van de provincie. We vormen de dienst “sociale planning” om tot de dienst “kaarten en cijfers”. Deze dienst zal in de toekomst de grondgebonden beleidsdomeinen van de provincie stofferen en ondersteunen.

3 DE PROVINCIE GELOOFT IN NETWERKEN. **Sociaal Limburg**

3.1 **ROG**

Vlaanderen neemt waarschijnlijk het coördinatiepunt Handicap en de organisatie van het ROG over.

3.2 **IROJ**

Onze doelstelling voor 2014 was: ondersteuning bieden bij de implementatie van het decreet integrale jeugdhulp in Limburg. De provincie nam het voorzitterschap en de organisatie op van het Intersectoraal Regionaal Overleg Jeugdhulp (IROJ). Dit op vraag van de betrokken sectoren (K&G, BJB, GGZ, AWW, CLB's en VAPH). Naast het IROJ verzorgen we het Limburgse loket voor cliëntoverleg en bemiddeling in de jeugdhulp.

In 2015 verdiepen we de uitwisseling en samenwerking tussen de sectoren, en maken we werk van de bekendheid van het loket. Tegelijk onderhandelen we met Vlaanderen over de overname van de betrokken personeelsleden en het werk.

3.3 **LSO**

Ook in 2015 zetten we in op de ondersteuning van het Limburgs Steunpunt OCMW's (LSO). Het samenwerkingsverband tussen alle Limburgse OCMW's en de brede Limburgse welzijnssector neemt een voortrekkersrol op in het Limburgs welzijnslandschap. Het netwerk ondersteunt de OCMW's in de uitbouw van een kwaliteitsvolle, resultaat- en cliëntgerichte hulp- en dienstverlening. Binnen het LSO zijn tal van werkgroepen en projectgroepen actief die werken rond diverse thema's: thuiszorg, asielzoekers, budget- en schuldhulpverlening, trajectbegeleiding, lokaal cliëntoverleg, huisvesting, armoede, ... In de toekomst moeten de Limburgse OCMW's zelf instaan voor de organisatie van het LSO.

4 WE WILLEN STIMULEREN MET ONS IMPULSBELEID.

Sociaal Limburg

4.1 DE PROVINCIE FACILITEERT EEN VOLDOENDE, KWALITEITSVOL EN TOEGANKE- LIJK WELZIJS- EN ZORGAANBOD

4.1.1 HUIZEN VAN HET KIND

Een prioritaire doelstelling in het meerjarenplan was: “Alle Limburgse gezinnen kunnen rekenen op een laagdrempelig aanbod preventieve gezinsondersteuning vanuit een Huis van het Kind in hun nabije omgeving”. De vooropgestelde indicatoren werden ruimschoots behaald. De dienst biedt ondersteuning op maat: van consult en procesbegeleiding tot opmaak van het dossier.

Alle Limburgse lokale besturen kregen informatie over het concept Huizen van het Kind. Dertig lokale besturen dienden een dossier in bij Kind en Gezin. Dankzij deze provinciale ondersteuning ontstonden er verschillende intergemeentelijke en regionale samenwerkingen. Er waren proportioneel meer aanvragen dan in andere provincies. De betrokken organisaties geven bovendien de meerwaarde aan van de neutrale positie van het provinciebestuur in dit dossier en waarderen de expertise-uitwisseling tussen de verschillende initiatiefnemers.

In 2015 blijven we maximaal inzetten op ondersteuning. Onze focus ligt daarbij op de kwaliteit van het aanbod én de regionale samenwerking. Tegelijkertijd onderhandelen we met Vlaanderen over de manier waarop we dit kunnen voortzetten.

4.1.2 OPVOEDINGSONDERSTEUNING

We investeren 149 000 euro in 7 regionale samenwerkingsverbanden. We willen op deze manier het aspect opvoedingsondersteuning inpassen binnen de Huizen van het Kind. Daarom willen we met de Vlaamse overheid bekijken hoe we deze ondersteuning kunnen voortzetten. Vlaanderen subsidieert nu alleen opvoedingswinkels in Genk en Hasselt. We zijn van mening dat opvoedingsondersteuning in Limburg bereikbaar moet zijn voor elk gezin, en niet alleen voor de gezinnen uit de twee centrumsteden.

4.1.3 SALK – EXTRA PLAATSEN IN DE KINDEROPVANG

Een prioritaire doelstelling in het meerjarenplan van het SALK is de creatie van extra plaatsen in de kinderopvang. We behaalden de indicatoren ruimschoots.

We sloten een overeenkomst met Kind en Gezin waarin zij garanderen dat ze de nieuwe inkomensgerelateerde (IKG) opvangplaatsen erkennen en vanaf 2017 zelf subsidiëren. Kind en Gezin deed al twee oproepen in functie van de creatie van bijkomende plaatsen. In juli kenden ze 120 plaatsen toe, in januari 2015 komen er nog eens 90 plaatsen bij.

4.1.4 LIMBURGS STEUNPUNT KINDEROPVANG

In maart 2014 sloten provincie Limburg en vzw PCBO een samenwerkingsovereenkomst. Daardoor kon de provincie een beroep doen op de knowhow van het Steunpunt, en konden we onder

meer ook de methodiek van het door PCBO ontwikkelde Klimkrachttraject mee inzetten. PCBO zelf verruimde haar opdrachtverklaring zodat ook de kinderopvang van baby's en peuters tot haar focus behoort. Het PCBO veranderde zijn naam in "Limburgs Steunpunt Kinderopvang". In 2015 gaat het Steunpunt samenwerkingsovereenkomsten aan met kinderopvangvoorzieningen, dit in functie van een meer duurzame en sterkere sector in Limburg. Hiertoe voorziet de provincie een impulsfinanciering van 100 000 euro. We zoeken ook mee naar mogelijkheden om de werking voort te zetten zonder provinciale subsidies.

4.2 INCLUSIEF EN PARTICIPATIEF WERKEN STIMULEREN

4.2.1 JOPLIM

We zetten de werking van JOPLim verder: we versterken en wapenen ouders en jongeren bij hun vertegenwoordiging in de jeugdhulpvoorzieningen. We stimuleren organisaties om jongeren en ouders input te laten geven in het beleid. Wij willen dat dit een regulier Vlaams beleid wordt.

4.2.2 TAO

Meer dan één op tien van de Limburgse kinderen wordt geboren in een kansarm gezin. De aanpak van de armoedeproblematiek blijft dan ook een belangrijke uitdaging. Als provinciebestuur geloven we sterk in de meerwaarde die ervaringsdeskundigen hierin betekenen. Het team Advies en Ondersteuning (TAO) biedt advies, vorming en coaching aan het provinciebestuur en – met onze steun – ook aan andere organisaties.

4.3 DE PROVINCIE ONTWIKKELT INNOVATIEVE PROJECTEN

4.3.1 SAMENAANKOOPCENTRALE WOONZORGCENTRA

De afgelopen jaren kende Hospilim een groot succes. Hospilim staat voor de samenwerking tussen de Limburgse ziekenhuizen en psychiatrische centra op gebied van samenaankoop. Op vraag van de woonzorgsector stellen we 2 jaar lang (2014 en 2015) telkens 100 000 euro ter beschikking aan een samenwerkingsverband van woonzorgcentra. Waarmee ze dit ook voor hun sector en voor de sector van personen met een handicap kunnen uitwerken. Na twee jaar zou de werking zelfbedruipend moeten zijn. Dat heeft een studie in opdracht van LSM uitgewezen.

4.3.2 HOUSING FIRST

De provinciale adviesgroep rond dak- en thuisloosheid werkt aan een geïntegreerde en integrale aanpak van de dak- en thuislozenproblematiek. Lokale besturen, welzijns- en gezondheidspartners worden steeds vaker geconfronteerd met dakloze mensen met meervoudige problemen. Voor de realisatie van een sluitend opvang- en begeleidingsnetwerk voor deze doelgroep implementeren we een vernieuwende methodiek: Housing First.

Housing First biedt in de eerste plaats huisvesting; een vaste plek die ook meteen het zelfvertrouwen en vooral de eigenwaarde van de bewoner opkrikt. Daarnaast kan de persoon die de woning betreft, ook rekenen op hulp en begeleiding door een multidisciplinair team.

Het provinciebestuur biedt financiële ondersteuning (100 000 euro voor de projectperiode 2014-2015) en begeleiding. Deze tijdelijke ondersteuning biedt de partners de mogelijkheid om deze methodiek te implementeren in het reguliere aanbod.

4.4 LOKALE BESTUREN ONDERSTEUNEN IN SPECIFIEK LOKALE OF BOVENLOKALE WELZIJS- EN ZORGDOMEINEN

4.4.1 ELKE GEMEENTE EEN GEZONDE GEMEENTE

Het provinciebestuur vindt het belangrijk om een beleid te ontwikkelen dat iedereen kansen biedt om gezond te leven in een gezonde omgeving. Met het project “Gezonde Gemeente” motiveert en ondersteunt de provinciale dienst Preventieve Gezondheid en de Limburgse Logo’s de Limburgse gemeenten om stapsgewijs werk te maken van een lokaal integraal gezondheidsbeleid. “Gezonde Gemeente” is een Vlaamse beleidsmethodiek op maat van de lokale besturen, en is tegelijk ook een toetsingsinstrument.

In 2014 stimuleerden we elke Limburgse gemeente om in te stappen in het Vlaams groeiconcept “Gezonde Gemeente”. 39 lokale besturen ondertekenden het charter als intentieverklaring. Deze lokale besturen kunnen ook in 2015 rekenen op intensieve ondersteuning. In 2014 ontvingen alle Gezonde Gemeenten een individueel cijferrapport en startte de fase van de omgevingsanalyse op.

In 2015 ligt de focus op de bepaling van prioriteiten, de formulering van langetermijn-doelstellingen en de opmaak en uitvoering van actieplannen. We voorzien in een kwalitatief aanbod van projecten, materialen en methodieken met de focus op 3 specifieke doelgroepen: senioren, jonge gezinnen en kansengroepen.

Het blijft onze ambitie om samen met alle Limburgse gemeenten één gezonde provincie te realiseren. In de toekomst voeren de Limburgse Logo’s en de vzw Limburgs gezondheids-overleg deze opdracht uit.

4.4.2 ELKE GEMEENTE EEN ZORGSTRATEGISCH PLAN

De contacten met de lokale besturen lopen; tot nu toe zaten we met 22 gemeenten aan tafel. In 13 gemeenten stelden we de omgevingsanalyse met toekomstscenario’s verder voor. In 6 van deze gemeenten zit het traject al in een volgende fase en werkt men concreet aan een “ouderenzorg-beleidsplan”. We verleggen de klemtoon van dit actieplan naar ruimtelijke ordening.

CARRIER
SOLUTIONS IN SECURITY

ER
SECURITY

White box with green and black text, likely a product label or manual cover.

Vertical text on a yellowish background, possibly a label or sign.

BELEIDSDOMEIN: **Wonen en Huisvesting**

Het beleidsdomein “Wonen” is geïntegreerd binnen de directie “Ruimte”. Van hieruit volgen we het sociale aspect op. Met de zorgstrategische planning hebben we vanzelfsprekend veel aandacht voor de woonbehoeften van de zorgbehoevenden. We moeten ook nog de financiële engagementen afhandelen in het kader van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.

BELEIDSDOMEIN: **Gelijke kansen**

Volgens het nieuwe decreet (1 april 2014) over gelijke kansen ligt de bevoegdheid van de provincies inzake gelijke kansen binnen de provinciale beleidsdomeinen. Gezien de afvoering van de provinciale persoonsgebonden materies en de beperkte beleidsruimte, lijkt het weinig zinvol om een strategische adviesfunctie te blijven organiseren. Als ze dat wensen, bieden we de adviesraden wel de kans om zichzelf volgend jaar te heroriënteren en te herorganiseren; dit waar nodig en mogelijk met de ondersteuning van een provinciale medewerker. Voorlopig wijzigt men het decreet gelijke kansen nog niet. We volgen de ontwikkelingen op en beoordelen op basis daarvan of en hoe we de komende jaren nog inzetten op gelijke kansen.

1 WE ENGAGEREN ONS IN DE EVA TOEGANKELIJK VLAANDEREN.

Sociaal Limburg

Gedeputeerde Frank Smeets is ondervoorzitter van de raad van bestuur en volgt van daaruit de belangen van de provincie op. In 2015 fuseren zes organisaties in de EVA. De provincie engageert zich in 2015 tot de verplichte subsidie vanuit de provincie van 100 000 euro per jaar.

2 WE PAKKEN IFG AAN VIA LINK.

Sociaal Limburg

Intrafamiliaal geweld (IFG) is een maatschappelijk probleem. Het vergt een multidisciplinaire en integrale aanpak met aandacht vanuit de hulpverlening, politie en justitie. Hulp- en zorgverlening, politie en justitie werken samen om intrafamiliaal geweld preventief, curatief en repressief aan te pakken. Ze overleggen op strategisch, beleidsmatig en operationeel niveau, benaderen het probleem multidisciplinair en werken samen aan een uniforme aanpak.

Voor complexe IFG-dossiers startten we in 2013 met het pilootproject LINK. LINK staat voor Limburgse INtrafamiliaal geweld Keten. In dit project werken de betrokken partners vanuit politie, justitie en hulpverlening samen volgens een ketenaanpak op casusniveau. Het gaat meer bepaald om dossiers waar hulpverleners of politiezones op vastlopen en waar de standaard afspraken en procedures vanuit de procesbeschrijving onvoldoende antwoord bieden. Het provinciebestuur brengt de betrokkenen samen. Zo pakken we lokale complexe dossiers aan: integraal én op bovenlokaal niveau.

3 WE STAAN IN VOOR AANGEPAST VERVOER.

In het meerjarenplan was nog geen sprake van Aangepast Vervoer. De Vlaamse overheid vroeg de provincie pas in het najaar van 2013 om hierin een rol op te nemen. Op 20 december 2013 kende de Vlaamse regering een subsidie toe aan de provincie voor het project rond de Mobiliteitscentrale Aangepast Vervoer (looptijd van 1 januari t.e.m. 31 december 2014). Op 15 januari 2014 gaf de Vlaamse regering haar fiat voor de subsidiëring van het vervoer van personen met een handicap of een ernstige beperkte mobiliteit (looptijd van 1 januari 2014 t.e.m. 31 december 2018) in de openbare dienstverplichting.

Begin 2014 installeerden we de Mobiliteitscentrale voor Aangepast Vervoer binnen het provinciebestuur. Zes medewerkers zorgen voor de realisatie. De eerste vier maanden van de werking registreerden we 337 individuele gebruikersdossiers, goed voor 1 614 vervoersaanvragen. De Vlaamse steun voor de realisatie van het Mobiliteitscentrum spitste zich alleen toe op 2014. Een nieuwe ondersteuningsaanvraag legden we dit najaar voor. Het provinciebestuur besliste intussen wel om de werking van de Mobiliteitscentrale over te dragen van de dienst Welzijn naar de dienst Mobiliteit. Volgens de Vlaamse indeling hoort die dienst daar ook thuis. De compensatiemiddelen zijn toegekend tot en met 2018.

BELEIDSDOMEIN: ***Inburgering en integratie***

De Vlaamse overheid wil het inburgerings- en integratiebeleid laten uitvoeren door een Vlaamse EVA die alle bestaande inburgerings- en integratiecentra overkoepelt. Dat vernamen we al in 2013.

Vanaf 1 januari 2015 maken het PRIC en de vzw Onthaalbureau Limburg officieel deel uit van de Vlaamse EVA Integratie en Inburgering. En zijn integratie en inburgering geen opdracht meer voor de provincie.

BELEIDSDOMEIN: **Noord-Zuid**

We besteden 0,7 % van de provinciale begroting aan ontwikkelingssamenwerking. 70 % hiervan gaat naar projecten in het Zuiden, 30 % naar Noord-Zuideducatie in Limburg. We stelden een mooi uitgebalanceerd educatieprogramma samen met gepaste acties voor diverse doelgroepen. De afslanking van de provinciale bevoegdheden en de afvoering van het provinciefonds verplichtten ons om het stageproject te schrappen voordat we het konden uitwerken. Dat gebeurde in de provincieraadszitting van september 2014. Tot nader order 0,7 % van de provinciale begroting reserveren we voor ontwikkelingssamenwerking.